

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 78. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septem-
man: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
oiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8. fl. era pe o jumtate de anu 4. fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6. fl. v. a.

Sabiu, in 3/15 Octobri 1865.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru dou'a ora cu 5 1/2. cr. si
pentru a trei'a repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu.“

Finindu-se cu 30 Septembrie cal. vechiu abonamentulu
Dloru abonati pe semestrulu III. alu anului curinte, Jul. Sept.
prin acest'a se deschide abonamentu nou la „Telegrafulu Ro-
manu“ pe semestrulu alu patrulea alu anului curinte Oct. Nov.
si Dec.

Conditionile remanu cele cunoscute:

Abonamentulu pe 1/4 anu, pentru Sabiu 1 f.,
75 xr. pentru Trannia si Austria preste totu 2 f.,
— pentru principate 3 f., —

P. t. DD. cari dorescu a ave acestu diuaru suntu ro-
gati a-si tramite listele de prenumeratiune insemnandu
cu acuratetia si poste — adresandu-le la

Editor'a „Tel. Romanu.“

Sabiu 1 Octobri. Jurnalele centralistice din Vienn'a
amintescu despre petrecerea Escellentiei Sele Dlui Archiepi-
scopu gr. cat. Sterc'a Siolutiu la Vienn'a, si dicu: ca Escel-
lenti'a Sea si-aru fi esprimitu catra Contele Haller Cancela-
riulu aunico-transsilvanu convingerile sale in privinti'a noue-
loru schimbâri cu cuvinte aspre. Ear jurnalulu semioficialu
„Debatte“ tragendu la indoiela adeverulu espusetiunei jurna-
leloru centralistice vieneze, dice, ca Metropolitulu Siagun'a
nu s'au invoitu la provocarea Escel. Sele Dlui Archiepiscopu
Siolutiu, ca sa conchiame unu Congresu natiunale, si espune
urmatoarele:

Metropolitulu (Baronu Siagun'a), candu a fostu de cu-
rendu la Vienn'a, precum potemu afirmâ cu tota securitatea,
a castigatu convictiunea deplina, ca nu e-
stenici intru intentiunea Maiestatii Sele, nici
in directiunea, ceo apresemnatu Monarchulu
regimuluu seu, ca drepturile, ce le a casti-
gatu natiunea româna transsilvana in tem-
puluu mai nou, sa se atingasi numai catu de
putinu.

Assigurarea acest'a a jurnalulu semioficialu nr. 279. este cu a-
tatu mai insemnata pentru natiunea nostra româna din Ar-
dealu, cu catu aceea se face cu cuvinte precise, este tiparita
cu litere resfrate si nu ierta nici o dubietate despre aceea, ca
n'aru fi resunetuluu principiulu, carele Maiestatea Sea l'a
prescrisu regimuluu seu fatia cu natiunea nostra.

Noi avemu cuventu a crede afidarei jurnalulu semioficialu din
Vienn'a, si acest'a o credemu cu atatu mai multu, caci toti bar-
batii români, cari au avutu norocire a se intalni cu Escellen-
ti'a Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu Br. Siagun'a dupa
re'ntorcerea sea dela Vienn'a, s'au potutu convinge, ca Escellenti'a
Sea recomanda studiarea positinnei nostre natiunale fatia cu
schimbârile, care insusi Monarchulu au gasitu cu cale ale face,
spre mai mare prosperarea imperiuluu seu si a toturoru popo-
reloru: si in fine, Escellenti'a Sea au afidatu pe toti, cu carii
au avutu intalnire, ca caus'a natiunala nu este in periclu, ca
terenulu acelu politico-natiunale, pe care l'amu castigatu prin
legi constitutiunale sancțiuni de catra Maiestate, ni remane
nesmintiu, si ca barbatii nostri natiunali nu se voru esturbâ din
oficiile lor, la care i-au pus gratia maiestatica.

Aceste descoperiri archieresci au aflatu resunetu in toti
barbatii nostrii inteligenti, cari n'au fostu preocupati de chaosulu,
pe care unii lu vedeau in schimbârile lucruriloru politice,
fara sa fia asceptatu vre'unu manifestu maiestaticu, ci grabira cu
articlii jurnalistici inaintea natiunei. Grab'a strica treb'a fra-
tiloru Români! de aceea noi n'amu vrutu sa grabimu cu arti-
culii nostri, ca sa nu stricamu treb'a nostra, si ca sa nu de-

venimu in vre-o contradicere, care aru aduce pe publiculu no-
stru in confusiune. Astadi avendu a mâna Manifestulu Maie-
statei Sele din 20 Sept. a. c. repetimu cele ce amu disu in
Nrulu 74, alu acestu jurnalulu cu acea deslucire mai departe:
ca n'avemu ansa a ne face icone inspaimentatore pentru vii-
torulu nostru, ci avemu indatorire, a priveghi'a in interesulu
causei nostre natiunale, si a stârni, ca terenulu castigatu sa
ni-lu sustinemu.

Ce se tine de acelu pasagiu din jurnalele vieneze, ca
Parintele nostru AEppu si Metropolitu Br. Siagun'a n'au aflatu
de bine a se acordâ parerei Escellentiei Sele Dlui AEppu Siu-
lutiu pentru de a conchiama e i unu congressu, — afirmâmu si
noi, ca asiâ este, in sa afirmâmu si aceea, ca convingerea a-
ceea a Escellentiei Sele Dlui nostru Metropolitu Andreiu
nu se reduce la obiectu, ci la form'a unu congressu, si ca ace-
ea nu se pôte refrange cu doue trei cuvinte, precum au fa-
cutu unu Corespundinte alu „Concordiei“, pentruca se scie,
ca Par. Metropolitu Siagun'a nimicu nu intreprinde, pâna candu
n'au prejudecatu bine si cu ameruntulu atatu inceputulu catu si
finea lucrulu, pe care va sa lu tractedie. Cause mari si
ponderose au trebuitu sa fia fostu acele, care au silitu pe Esc.
Sea Br. Siagun'a a respunde negativu, cu privire la obiectu si a
observâ, ca in imprejurârile de fatia pentru elu nimicu nu este
mai consultu, decatu sa fia cu priveghiare, ca onorea natiunei, si
caus'a ei cea drepta sa nu se compromita in nici unu tipu, seu
celu putinu nu cu vin'a Archiereiloru.

A dou'a siedintia a universitatei natiunale sasesci
s'a tinutu Joi in 30 Sept. a. c.

Dupa verificarea protocolulu din siedinti'a trecuta se pu-
ne din partea presiedintelui la ordinea dilei cestiunea despre
pusetiunea natiunei sasesci fatia cu uniunea Tranniei cu Ungaria.

In intielessulu §-ulu 7 alu regulamentulu de afaceri se a-
lege comisiunea carea sa esameneze cu deameruntulu cesti-
unea de mai susu, si opiniunea ce si-o va da sa fia apoi sub-
stratul desbateriloru. Comisiunea consta din membrii urmatori:
Ranicher, Dr. Teusch, Gull, M. Binder, Bömches, Balomiri, Hietsch.

Ca p e s i u s referesce in numele comisiunei verificate,
ca abstragendu dela unele gresieli formale aflate la credentu-
natele unoru deputati, postu fi tote dechairate de legitime,
ce sa si intempla.

Siedinti'a cea mai de aproape (privata) va fi in 4/16 Oct. a. c.

In legatura cu cele publicate de „Kol. Közl.“ si co-
municate si de noi in nr. trecutulu alu foiei nostre suntemu in
stare dupa diuarie mai prospete a spune, ca deputatiunea mentiu-
nata au caletoritu la Vienn'a numai in cestiunea muntiloru re-
vindicati. Diuariele urguresci mai adaugu: si ca sa parasca
pre Baronulu de Reichenstein, care pe calea politica i-au lip-
situ de posesiunea aceluor munti. Conducatoriulu deputatiu-
nei dlu Macedonu Popu au substernutu in numele populatiu-
nei regimentulu II-lea românu de margine, rogarea pentru re-
darea muntiloru asiâ numiti revindicati. Populatiunea româ-
na au avutu in posesiunea ei muntii acesi'a in o estindere de
circa 100,000 jug. mai multu de 100 de ani. In fine sa roga
ca redarea sa se faca pre calea juridica.

In absentia Maiestatei Sele c. r. apostolice, deputatiunea
fu priimita de Inalti'a Sea imp. Archiducele Carolu Ludovicu.

Din Viétia constitutiunala aflâmu ca pregati-
rile pentru alegeri s'a facutu si se facu in tote partile. Din
tote partile audimu tenguiru asup'a prescurtârei Româniloru in
dreptulu de alegere. In unele locuri se dau proteste de nemul-
tiamirea cu dreptulu esistentu de alegere din partea Români-
loru in alte ni se mai spune, ca se abtinu dela ori-ce afaceri
constitutiunale. Dar chiaru si Magiarii, cari n'au tocm'a de a
se plange, inca cetimu ca in multe locuri trebuitu se protesteze
putinu in contr'a octoiârei, care trebuitu sa se vere catu de catu
in constitutiunea avitica (ösi).

Brasiovu 19 Sept. 1865. Candu pe ómenii nostri de pe aici i vedi préingrijati, pentru inadusirea drepturilor lor nationale; candu pe ei i vedi fatia cu cele ce se intempla hotariti pentru cea mai adenca pasivitate; candu si treburile lor curgu cam a gele, atunci ei nu voru a fi de totu tristi, pentruca tóte-su schimbacióse. De aceea ei si i-au refugiu la isvorulu vietiei, la scóle, aci, si cauta mangaiere, sperantia, veselia si bucuria; aci facura ei adi o serbare scolara.

Au dreptu, cáci numai scólele ne voru scóte si pre noi cá pe alte natiuni la limanulu doririloru.

Astadi dar sa serbara aici cu tóta pomp'a chramulu scóleloru gimnasiale. Acestea stau subt patronare santeloru: Sofi'a cu trei fiice ale ei Pistis, Agapi si Elpidis, sub a cároru patronare s'au pusu scólele acestea inca la punerea petrei fundamentale de cátra Escellenti'a Sea D. Mitropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a. Dar diu'a acestoru patróna, fiindu ca ómenii cei de pe aici tocmai in acea di au a se stramutá, nu se potá atunci prasnu, ci se serbéza astadi. Festivitatea se facú cá si in anulu trecut prin celebrarea doxologiei in biseric'a sf. Nicolae, a parastasulu pentru pomenirea tutoriloru scóleloru si prin santirea apei. La acestea luara parte prelánga tóta tinerimea cu toti DD. Professori si invetiatori si poporulu celu numerosu din cetate si din suburbii.

Sant'a Liturgia si parastasulu se celebrá de cátra mai multi preoti. Sub decursulu acestei'a on. D. Adm. Pr. Iosifu Baracu tinú unu cuventu destulu de acomodatú serbárei acestei dile. DSea purcediendu din tem'a invierei: „Acést'a este diu'a in care sa ne bucrámu si sa ne veselimu intr'ens'a“ ilustra ca precum religiunea si are tari'a in inviare, asiá viéti'a si are scutulu si desvoltarea numai in scóle. De aci facendu descrieri si atentuni la pretiulu scóleloru si folosulu lor multiamí fundatoriloru si la toti.

Dupa aceste slujindu-se si parastasulu s'a pomenitu adese numele titoriloru repozati, apoi venindu cu crucile inaintea scóleloru s'a santitu ap'a, ear cu acést'a s'a stropitu tóte incaperile scolare si poporulu.— Astfelu pre la 12 óre abea eramu finitu si de-si tardiu poporulu totu mai acceptá ce-va.— S'a vediatu ca ceace e pretiutu ceace aduce suvenire ori sperantia e placutu fia cátu de 'ndelungu.

Banatu. Din Lugosiu se scrie lui „Pesti Napló“ din 3 Oct. c. n. intre altele si urmatórele: „Sambat'a au venitu in orasiulu nostru Mari'a Sea D. P o p a s u, Episcopulu Caransebesiului nou denumitu. Priimirea i-a fostu plina de bucuria, ce e si lucru firescu, pentruca de sute de ani fratii Románi acum vedu mai antáiu, ca intra in mijloculu loru unu Episcopu de natiunea loru, independinte de ierarchia straina. Comun'a bisericésca au datu in onorea Episcopulu unu prandiu de 120 coperte; eara a dóu'a di au ospetatu meritulu Protopresbiteru localu d. Marcu pe Mari'a Sea si pe fruntasii orasiului. Partea cea mai placuta a prandiului acestui pomposu au fostu afabilitatea ospetatorulu. Eri a parasitu Mari'a Sea orasiulu nostru, petrecutu de unu síru lungu de trasuri si calareti indatinati.“

Varietáti si noutáide di.

—On. Comitetalu Assoc. nóstre transsilvane au priimitu din partea dlui Jude processualu din Tölgyes Ioann Auranu o colecta de 17 f., 60 xr. v. a. in favorea juristiloru lipsiti de mijlóce dela comunele: Domnu Bicasiu, Valea jidanului, Tölgyes si Barasieu, Cerbu, Siermasiu si Bilboru. Pentru care Iapta nobila atátu zelosulu d. Jude processualu, cátu si comuneloru contribuitoare se aduce prin acést'a multiamita publica!

—Fói'a societáti pentru literatur'a si cultur'a romána din Bucovin'a aduce in nr. 9 dela 1 Septembrie a. c.: Inca ceva in caus'a ortografieloru románe.— Scólele nóstre si viéti'a practica.— Publicatiuni oficióse ale societáti.

—Famili'a din 25 Sept. nr. 12 aduce: Portretulu si biografi'a dlui G. Tétu.— Fantan'a cerbului, balada istorica de G. Tétu.— Ceva despre poterea spirituluala a animaleloru. Suveniri si impressiuni de caletoria de Aaronu Densusianu.— Portulu dela Triestu (cu ilustr.)— Columb'a.— Revista sociala de I. Vulcanu. Ce e nou?— Literatura.— Post'a redactionei.— Pe invelitóre. Corespundintie.— Pentru económe.— Numele prenumerantiloru.— Din strainetate.

—O brosiura politica. In Clusiu au esitu o brosiura politica despre carea noi incunosciintiasemu pe publiculu nostru inca cu ocaziunea corespundintiei nóstre din Clusiu in nr. 73 alu acestei foi. Brosiura dice despre sine ca este lucrata de unu Románu, ce noi cu anevioa credemu, chiaru abstragendu dela colórea ei politica. Pentruca nici ortografi'a nici limb'a nu semána a fi curatu romanésca. Cátu pentru

credinti'a ei politica in scurte cuvinte este: declarare pre lánga continuitate in interessulu legiloru din 1848 si mantuirea natiunalitáti románe la diet'a din Pest'a. Brosiurei ii lipsescu afara de limb'a cea corecta romana si spiritulu celu mai adencu petrandiatoriu alu barbatulu de statu.

Principatele románe unite.

(Continuare din nr. premergatoriu.)

Pré fericirea vóstra refusa printiului domnitoriu alu Romaniei dreptulu de a convocá sínódele. Acestu dreptu insa, in biseric'a resaritului, este intemeiatu pe unu usu consacratu de seculi si afirmatu de istoria. Imperatorii bizantini convocau sínódele. Asiá, la inceputulu secululu alu IV Imperatulu Constantinu a convocatú sínódule din Nichei'a, la care a si asistatu. In acelasi seculu, sínódule Antiochlei s'a intrunitu in urm'a ordinelu imperatorelui Constantie. In secululu alu VI, imperatulu Justinianu decide prin Novel'a 137 ca trebuie a se tiné sínóde, si rotesce ceea ce trebuie sa se faca in sinulu acestoru mari adunári bisericesci. Elu amenintia de admonitiuni severe pe Episcopii cari n'aru voi a se supune acestei legi, si merge asiá de departe ca, edictéza supliciuulu celu de pe urma contr'a magistratiloru si functiunariloru publici, cari n'aru sili, prin potere, pe Episcopi a se supune ordiniloru imperatesci. Asemené novela a 6-a constata, intr'unu modu absolutu, dreptulu ce are siefulu statulu de a face regulamente eclesiastice.— Si in istori'a nóstra avemu esemple.— Asiá, in anulu 1642, domnulu Moldovei, Ioann Vasilie Voda, in intielegere cu Varlamu, Mitropolitulu Sucevei de atunci, convocá in capital'a sea Iasi, unu sínódu locale, care fu presiedintu, dupa pofirea ce i-a facutu Domnitoriu, de patriarchulu Partenie din Constantinopole,— sínódu care a datu o asiune eruditulu románu Petru Movila, Mitropolitulu si Archiepiscopulu Chiovei, a face o professiune de credintia a bisericiei ortodoxe, cu dreptu cuventu renumita.

Pré fericirea vóstra credu ca va recunósce ca usandu de unu dreptu de care au usatu si predecesorii mei, n'amu mersu asiá departe, precum a mersu Imperatulu Justinianu.

Participarea ministrulu de culte de discussiunile sínódule, avendu numai unu dreptu consultativu, pré fericirea vóstra asemenea o condamnati.

O interventsiune, asiá restrinsa a statulu in afacerile sínódule, nare nimicu de contrariu esempleloru ce neau datu alte bisericiei ortodoxe.

Asiá constitutiunea sínódule in Russi'a si aceea a Greciei, nu dau óre guvernulu multu mai multe drepturi de cátu legea sínódale romána? In Petersburg, membrii sínódule suntu alesi si numiti de cátre guvern; iara la Aten'a, Episcopi asemenea chiamati a face parte din sínódu prin decrete regali, dupa rendu si dupa ordinea vechimei; candu la noi, mitropolitii si toti episcopii, precum si alti barbati, ocupandu positiuni inalte in cleru, suntu membrii de dritu ai sínódule. Cu tóte acestea, sínódele din Sántu Petersburg si din Athen'a suntu recunoscute de patriarchulu Constantinopolei. Cumu dara, aceea ce e bunu si canonicu in Russi'a si in Greci'a, aru fi reu si anticanonicu in Románi'a? — Cum? — Imperatulu Justinianu si tzarulu Petru celu mare an potutu propriu motu edictá legi eclesiastice, care a priimitu asentimentulu bisericiei; candu pré fericirea vóstra, la noi, declarati anticanonice legi cari suntu strictu conforme cu spiritulu institutiuniloru primitve ale bisericiei si ale canóneloru; — mai vertosu conforme, pentru ca ele au fostu consimtite de clerulu si poporulu románu, pentru ca suntu votate de ambele adunári natiionali, — adunári in cari suntu reprezentate tóte clasele societáti si in cari clerulu intra séu de dritu, precum la senatu, presiedintu chiaru de pré sántítulu Mitropolitulu primatu alu bisericiei ortodoxe románe, séu prin alegere precum la Adunarea electiva.

CREDU, pré sánta parinte, ca amu respunsu la tóte obiectiunile pré fericirii vóstre, relative la legea ce institue sínódule generale alu bisericiei ortodoxe románe.

Cu acelasi respectu voiu' respunde la ideele pré fericirii vóstre si la observatiunile ce faceti asup'a legii care a conferatu siefulu Statulu dritulu de a numi Mitropolitii si Episcopii.

Pré fericirea vóstra combateti acést'a lege in íntregulu ei, atátu articululu care atribue Domnitorulu nominatiunea Mitropolitiloru si Episcopiloru, cátu si acestu altu articululu care supune archiereii tribunaluloru eclesiastice numai pentru delicteloru eclesiastice, si inaltei curti de Justitia si de Casatiune, pentru ori-ce alte deliete. Pré fericirea vóstra sustineti ca, dupa canóne, episcopii nu potú fi alesi de cátu de cátra Episcopi, si ca nu potú fi judecati de cátu de Episcopi, fie si pentru deliete civili. Pré fericirea vóstra mergeti mai departe si voiti a intinde acést'a dorintia asup'a íntregulu cleru. Asemeni doctrine, pré sánta parinte, n'au fostu nici odata admise, si nici potú fi vre-odata priimite in biseric'a Daciei, pen-

truca sunt incompatibili cu institutiunile primitive ale bisericei crestine, cu spiritulu bine intelesu alu canóneloru, precum si cu legile si cu datinele tieroi si ale bisericei nóstre nationale.

In ceea ce priveste electiunea Episcopiloru, biserica Daciei a admisu in totudeun'a primulu canonu apostolicu, nu isolatu, ci legatu in litera cu celelalte canóne. Asiá, din timpurile cele mai antice, Episcopii se alegeau la noi din soborulu intrunitu, adeca de totu clerulu si poporulu. Mai pe urma, prin divanulu velitiloru boieri, din care clerulu fácea parte. Aceste adunári se intruneau sub presiedinti'a Domnitorului, carele investá pe arhierii alesi, dandu-le carja in mâna. In tr'o epoca mai apropiata de noi, stravechiulu acestu usu fu inca odata consacratu prin regulamentele organice cari au pestratu acestu dreptu de electiune obstestiloru adunári estrordinarie, compuse din Episcopi si din notabili si presiedute de Mitropoliti. Déca unu asemenea modu de electiune aru fi fostu anticanonicu, déca tóte alegerile unui asiá mare numeru de Mitropoliti si de Episcopi, cari au ocârmuitu biserica nóstra in cursulu seculiloru, aru fi fostu ilegale si demne de condamnatiune, au pré fericitií patriarchi din Constantinople nu ne'aru fi adresatu ei, cu fratiése'a afectiune, luatóre aminte la asemenea incalcári? N'au fácut'o acést'a; si pré fericirea vóstra, voiti a vedé in acele acte o violatiune flagrante a canóneloru? mi place mai bine a gândi ca ilustrii predecesori ai pré fericirii vóstre dela sine au recunoscutu, ca modulu electiunei usitatu in biserica Daciei a fostu mai apropiatu a deveratului sensu alu legiloru si alu invetiaturei data nóua din timpurile cele mai antice, prin sântele nóstre traditiuni bisericesci.

Sa deschidemu acum istoria si canónele bisericei.

Vedemu chiaru dela inceputulu cristianismulu, ca nominatiunea Episcopiloru se fácea prin concursulu Episcopiloru vecini, prin clerulu si poporulu veduvitei biserice. Faptele Apostoloru, scrisorile sântului Ciprianu si legile imperatesci nu ne lasa nici o indoieía despre acést'a: ele rostescu explicitu ca pratriarhii si Episcopii se alegeau de cátra cleru si de cátre cetátiinii notabili. Pe de alta parte, Novel'a 123 a lui Justinianu dice: „Ordonámu ca, acolo unde trebuie a se numi unu Episcopu, sa se adune clerulu si notabili orasiului.“ Imperatulu Justinianu determina in acést'a a sa lege totu modulu electiunei, pâna chiaru si calitatea si etatea fiitoriloru Episcopi. Optuspredicece ani in urma, la 564, Novel'a 137 rememorezá sistemulu alegeriloru si ordona din nou ca eclesiasticii si notabilii urbei sa se convóce in totudeun'a cându se va procede la alegerea unui Episcopu. Astfelu ne pövetuiesce istoria; iara canónele ne vorbescu totu in acestu sensu, precum se póte vedé din alu 6-le canonu alu sinodulu din Sardic'a, din comentarele celui de alu 3-le canonu din alu VII Sinodu si din alu 61-le canonu apostolicu cuprinsu in Pedalionu.

Mai târdtu, in adeveru, prin alte canóne, masele fú iara escluse din alegerile episcopali; — acést'a se fácu din caus'a tulburáriloru ce se nasceau in multimea alegátóre, — reu care usioru se indrepta in mai multe biserici ale resaritului prin o regulare mai intielépta a sistemulu electorale bisericescu. Acestu modu de electiune fu instituitu si la noi, si se confirmá mai târdin prin regulamentele organice alu Moldovei (art. 411), si alu Valachiei (art. 359); pe candu airea, in contr'a canóneloru primitive, episcopii si pestrara dreptulu esclusivu de electiune. In Constantinople, din secululu alu VII incóce, imperatorii, din propri'a loru initiativa, trasese la sine dreptulu de a numi patriarchi. In Austria, dela 1786, Imperatulu Iosefu II, in calitatea sea de duce de Bucovin'a, tíera romanéseca si ortodoxa, cá si a nóstra, indeplini, pe calea administrativa, cele de lipsa pentru intregirea veduvitului scaunu arhierescu de Cernautiu; totu in scestu modu au procedatu si sucesorii acestui suveranu pâna in dílele cele de pe urma.

Aceste precedinti, pré sânté parinte, nu voiescu a le invocá in sprijinulu legii ce amu promulgatá la 11/23 Maiu trecut, ci pretindu ca amu pestratu neatinsu anticulu usu alu alegeriloru popularie in poterea lui primitiva si religiósa; pretinzu ca drepturile ce mi a conferatu tíer'a, departe de a derezma aceste traditiuni respectabili, mai cu séma infatisiéza o expresiune nemerita a unei fericite si intime legature între institutiunile seculare ale biserice si între institutiunile politice ale evului nostru. Suntu, pré sânté parinte, in viét'a nationiloru díle critice esceptiunali cari determina pe cetátiinii unei tieri a incredintiá cu spontaneitate siefului Statulu drepturile ce suntu ale fia-cáruia. Din acelu momentu, Domnitorulu, onoratu de unu mandatu asiá de mare, numai lucréza in numele seu propriu, ci in numele toturor'a. Astfelu este sensulu votulu datu de adunarea electiva si aprobatu de Senatu, sub presiedinti'a S. S. Mitropolitulu, primatu alu bisericei ortodoxe románe. Si tocmai in poterea acestui votu, emanatu dela reprezentantií clerulu si ai totoru classiloru socie-

tátii, alesului natiunei, mandru, cu dreptu cuventu, de nóua proba de incredere ce iau datu Románi, a potutu procede la numirea Episcopiloru pentru scaunele vacanti. (Va urmá)

Prospectu politicu.

Este de multu decandu n'amu mai impertasitu publiculu nostru nimic'a despre politic'a din afara.

Conventiunea dela Gastein au produsu o miscare in diplomafia, dar si mai mare in díuaristica. Germanii dupa datina loru indata au inceputu a formá conferintie si a aduce decisiuni, cari remanu decise in protocoalele conferintieloru lor.

Dar regimulu prussianu séu mai dreptu alu lui Bismark, prelânga tóte conferintiele acestea, se folosesce de folósele ce i le oferesce conventiunea de Gastein, si mai multu, umbra a castigá ambe ducatele Schleswig si Holstein si ale intrupá regatului Prussiei. Ministrulu primariu alu Prussiei se vede ca nu lasa nici o ocaziune, carea i aru fi de ajutoriu spre ajungerea acestei dorintie si se dice ca s'aru privi insusi pe sine de Cavurulu Germaniei. Cá atare, crede o parte din lumea politica, au calatoritu densulu la Biaritz unde se afla imperatulu francesiloru si unde s'aru incereá, cá odinióra Cavuru la Plombiers, a castigá pre Napoleonu pentru anectarea cestiunateloru ducate deocamdata, si dupa aceea de alte state mici germane, pâna aru infintiá imperiulu germanu.

Inca nu se aude nimic'a cu siguratate despre rezultatele séu neresultatele ministrulu primariu prussianu in Biaritz, pe candu organele sele, interesandu-se de situatiunea interna a Austriei si incepu pline de ingrijire pentru acést'a din urma, ai recomandá o actiune politica in afara, „c á c í“ argumentéza acele organe „resboiulu danesu au impinsu pe Austria in situatiunea de astádi, resboiulu trebuie sa o si scoata.“ Punctele unde aru trebui dupa acei svatuitori sa se engageze Austria astadi aru fi la Po si la Dunare in desolatele principate. „In Veneti'a“ dícu organele bismarkiane acusi va erumpe resboiulu in care va fi trasu si Victoru Emanuelu si Napoleonu. . . Austria dara sa apuce inainte, cáci altmintrea perde Veneti'a si cu acést'a Austria. La Dunare in sa se da svatulu cá cu ajutoriulu Russiei sa intre in principatele cele dissolute, cáci prin acést'a aru derivá revolutiunea magiara. Dar Prussia ne intrebámu noi óre ce aru face atunci? Ea saraca siaru pune in lucrare politic'a de mâna libera in nordulu Germaniei.

In Francia in sa suna celu putínu in tempulu de fatia cu totulu alte melodii. De o parte se dice ca acést'a nu se póte invoi cu crescerea Prussiei fára de óresi-care compensatiuni teritoriale. Francia vrea sa castige spre resaritu Renulu si spre medianópte Belgiulu cáta e locuitu de elementu románu; de alta parte se aude si voci de acelea cari vreau sa se întórca la politic'a Imperatulu Napoleonu I. adeca la restituierea unei federatiuni germane pentru sustinerea ecuilibrulu europénu.

Din Itali'a s'a respanditu in tóte pártile rum rea despre alocutiunea papala tinuta in consistoriulu secretu asupr'a muratoriloru liberi, o secta secreta, carea este latita prestetóta Europa apuséna. Fiindu ca in sect'a acést'a suntu multi credinciosi de ai bisericei románe din Belgi'a, Francia si Itali'a — unii dícu ca chiaru si Imperatulu Napoleonu III. — asiá sensatiunea acelei alocutiuni nu va fi tocma placuta si nici de natura de a mari simpatiele pentru s. scaunu.

Desiertarea Romei de trupele franceze e iarasi la ordinea dílei. Trupele se dice ca si suntu concetrare in trei puncte, de unde sa se imbarce pentru Francia si in 15 Novembre a. c. sa si paraséca o parte statulu papalu. Voci cari solicitéza „mergerea la Roma si Veneti'a“ se aude iara din mai multe párti a Italiei; dar se crede ca-i va succede regimulu italianu spriginitu de parlamentu a le mulcomi.

Spania se vede din spusele díuaristice, ca in urm'a intalniriloru reginei cu Imperatulu Napoleonu este castigata pentru politic'a Francei fatia cu Roma.

Miscárilé revolutionarie si acum se mai arata in acést'a peninsula asiá au fostu un'a in Saragossa in contr'a cárei au trebuitu sa intrevina poterea armata.

In Romania'a ne spunu díuariele de acolo, ca aru fi incheiatu regimulu unu contractu cu banchieri Englezi, pentru construirea unui drumu de feru între Bucuresci si Giurgiu. Se mai vorbesce totu in díuariele de acolo, ca ministeriulu aru umblá sa dea concessiune pentru crearea unei bance. Tóte partidele sa impreuna intru a combate modalitatea acestei concessiuni si „Actualitatea“ recomanda cu dreptu crearea unei bance prin bancheri si proprietari románi, cari sa aiba capitalu si ipoteci reale dar nu imaginari, cum de obsce le austráinii mai cu séma Jidanii.

Pentru archivulu statulu, curtea de casatiune si de computuri cetinu, ca s'a decisu si sanctiunatu cladirea unui edificiu in mijloculu Bucuresciloru.

